

JOHNSONAS APLANKYS ŠEŠIAS VALSTYBES

AMERIKOS EKONOMINĖ PADĖTIS ESANTI LABAI SVEIKA IR STIPRI

WASHINGTONAS. — Valstybės izdo sekretorius Henry Fowleris savo pranešime apie Amerikos ekonominę padėtį sako, kad ji yra "sveika ir stipri". Jis tvirtina, kad Amerikos ekonomika gali pakelti Vietnamo konflikto reikalavimus ir gyventojų civilinius reikalus laisvos rinkos ribose, be jokių griežtų ekonominių kontrolių, kurios charakterizuodavo praėjusius karus.

Jei karas nesibaigs...

Metams baigiantis, paprastai visada ekonomistai bando spėlioti apie ateitį. Prezidento Johnsono ekonominių reikalų patarėjas Gardner Ackley neseniai pareiškė, kad ateinantieji metai biznio požiūriu bus lygiai geri, kaip ir šie, 1966 metai, jei staiga nesustos Vietnamo karas.

Ir kiti ekonomistai nurodo, kad Vietnamo karas turi ir turės ateityje žymų vaidmenį Amerikos ekonomikoje. Pirmame šių metų ketvirtyje Vietnamo karo išlaidos pakilo 2.1 bilijonų dolerių, antrame — 2.5 bil. dolerių, o trečiame jau 3 bil. dolerių. Visos išlaidos gynybos reikalams pirmą kartą po antro pasaulinio karo pasiekė 60 bilijonų per metus vidurkį. Palyginus su 1965 metais mokėti skoloms. Šiuo metu skoloms jau skiriama 14.5% vidutinio amerikiečio pajamų.

Didėja skolos

Amerikiečiai per pirmus šių metų aštuonis mėnesius išskolino už 4.5 bilijonų dolerių sumą. Prieš penkis metus amerikiečiai suvartodavo tik 13% savo algos mokėti skoloms. Šiuo metu skoloms jau skiriama 14.5% vidutinio amerikiečio pajamų.

Šiuo metu, Amerikos ekonomistų nuomone, nėra reikalo varžyti kainų ar atlyginimų. Tokios kontrolės laisvoje rinkoje yra laikomos nenaudingomis. Pramonė turi gauti užsakymų už 44.6 milijonus dolerių, nors gynybos užsakymai praėjusį mėnesį buvo mažesni už kitų mėnesių.

Nurodoma ir Amerikos jaunimo tarp 16 ir 19 metų pinigų leidimas. Toje amžiaus grupėje amerikiečiai išleidžia per metus apie 18 bilijonų dolerių. Jaunuolių savaitinės pajamos esančios 17 dolerių per savaitę. Visa ta suma dažnai yra išleidžiama, ne taupant. Per visą Ameriką jaunuolių pajamos yra svarbi ekonominio gyvenimo žymė.

Nauja mada esanti bloga

Susirūpinęs komunistas rašo Komjaunimo Tiesoj, kad Lietuvoje, jaunimo tarpe, pastaruoju metu pernelyg paplitusi "nauja mada" — dėvėti kryžkelius ant rėtelių. Ne tik mergaitės, bet ir vaikinai, esą, universalinėse parduotuvėse teiraujasi, ar negalėtų pirkti kryželių. Parduotuvės neturi, bet ten pat, esą, tuojau kas nors pataria eiti prie bažnyčios, ir ten tikrai esą galima gauti.

Uolus kryželių priešininkas bandė išaiškinti, ar kryželiais besipuošiantieji jaunuoliai supranta, ką tas ženklas reiškia. Visi, žinoma, paaiškino, kad tai papuošalas, dovana, talismanas, ar tiesiog pareiškė, kad "dabar to-

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Prezidentas Johnsonas pasirašė įstatymą, kuriuo Amerikos teritoriniai vandenys paskelbiami iki 12 mylių nuo kranto, o ne 3 mylios, kaip anksčiau. Taip padaryta spaudžiant Amerikos žvejams, kurie skundžiasi, kad sovietų ir japonų žvejai, atplaukę prie Amerikos, išgaudo žuvis.

DAMASKAS. — Sirijos karinė aviacija šventė sėkmadienį savo 20 metų sukaktį. Ta proga įvyko didelis aviacijos paradas. Kartu Sirijos spauda pabrėžia, kad aviacija Sirijoje išaugo į galingą ginklą, kuris gali suduoti skaudų smūgį Izraelio agresoriams. Sirijos vyriausybė paskelbė, kad ateinantį mėnesį premjeras Yosef Zayenas važiuos į Čekoslovakiją. Manoma, kad jo kelionė surišta su nauju Čekoslovakijos ginklų Sirijai pardavimu.

CAPETOWNAS. — Pietų Afrikoje prasidėjo Dimitro Tsafendoto teismas. Jis kaltinamas peiliu nužudęs premjerą Verwoerdą. Tsafendoto advokatas įrodinėja, kad jo klientas yra nesveiko proto, todėl jo teisti negalima. Teismas paskyrė specialistą nustatyti, ar Tsafendoto yra pakaltinamas, ar ne.

BEIRUTAS. — Svarbus Lebano bankas buvo vyriausybės uždaręs trim dienoms. Žmonės pradėjo atsistoti savo sutaupas tokiu greičiu, kad bankas pritrūko pinigų ir jam gresia bankrotas. Lebano vyriausybė pranešė, kad ji garantuos visų bankų kapitalą.

LISABONA. — Portugalijos vyriausybė paskelbė, kad Jungtinių Tautų rezoliucija prieš Portugaliją dėl jos santykių su Kongu yra kaltinanti ir negaliojanti. Portugalija jos nepripažįsianti, nes trys Saugumo Tarybos nuolatinės narės už tą rezoliuciją nebalavo.

MEKSIKO. — Rytų Vokietijos sportininkai pasitraukė iš Meksikos dėl rožėto sporto žaidynių, nes jų rengėjai, spaudžiami Vakarų Vokietijos, nevadina Rytų Vokietijos komunistų parinktą vardu "Demokratinė Vokietijos Respublika", o tiesiog — Rytų Vokietija.

NEW YORKAS. — Jungtinės Tautos gali sumažinti savo paramą Palestinos arabų pabėgėliams, nes organizacijos kasa — tuščia. Pernai JT turėjo net 4.2 milijonus deficito.

KAIRAS. — Egipte lankosi Etiopijos imperatorius Haile Selassie. Jį triukšmingai pasitiko eritrejiečių studentų demonstracijos. Studentai išdaužė Etiopijos atstovybės langus ir padegė automobilį.

PRAGA. — Čekoslovakijos prezidentas Novotny lapkričio mėnesį lankysis Egipte, Etiopijoje ir Indijoje.

...kia mada". Todėl per laikraštį uoliai aiškina, kad ta mada esanti bloga. (E)

Pietų Vietname mūsų metu buvo sužeistas vienas Amerikos karys. Jo draugas, suteikęs pirmąją pagalbą, saugo sužeistąjį, kol jis bus nugabentas į užfonę, o vėliau į ligoninę.

KINAI TVIRTINA, KAD AMERIKA TURI SUDARIUSI SUTARTĮ SU SOVIETAIS

MASKVA. — Lenkijos komunistų vadas Gomulka ir premjeras Cyrankievičius baigė savo pasitarimus su Kremliaus vadais, tačiau dar neišvyko namo. Tuo tarpu, iš Budapešto atvyko Vengrijos premjeras Kallajus ir komunistų vadas Janos Kadaras. Maskvoje šią savaitę yra laukiami ir Čekoslovakijos, Bulgarijos bei Rytų Vokietijos komunistų vadai. Sakoma, kad šią savaitę sovietai yra pasiruošę naujam erdvės bandymui ir jo pasiūlyti atvyko Rytų Europos komunistų viršininkai. Manoma taip pat, kad šis susižiūvimas yra sukvietas bendram Kinijos komunistų linijos pasmerkimui.

Sovietų Sąjungos ir Lenkijos pasitarimų proga buvo paskelbtas bendras pareiškimas, kuriame sakoma, kad Kinijos vadovybės politika silpnina priešimperialistinę kovą ir padrasina Amerikos imperializmo agresyvius veiksmus.

Kinijos komunistų laikraštis Jenmin Jih Pao paskelbė straipsnį apie Amerikos prez. Johnsono pasiūlymus taikingai sugyventi su Rytų Europa ir su Sovietų Sąjunga. Toks Washingtono draugiškumas sovietams esąs nukreiptas prieš komunizmą ir prieš Kiniją.

Kinų laikraštis sako, kad sovietai jau seniai nustojo remti pasaulio revoliuciją. Sąjunga tarp Amerikos ir sovietų jau seniai egzistuojanti, tačiau ligšiol nei Amerikos nei Sovietų Sąjungos vadams nebuvę patogūs apie tą sąjungą kalbėti. Paminėdamas prezidento Johnsono ir sovietų ministerio Gromykos pasimatymą, kinų laikraštis sako: — žiūrėkite iki kokių begėdiško lygio nustumo sovietų revizionistų vadovaujantieji asmenys.

Jenmin Jih Pao rašo, kad prezidento Johnsono kalba siekia pagreitinti sovietų bloko valstybių pasidavimą kapitalistų ideologijai. Amerika norinti sumažinti įtempimą Europoje, kad galėtų perkelti savo kariuomenę į Aziją. Sovietų Sąjunga kartu su Amerika esanti padariusi prieškomunistinę, priešrevoliucinę, priešrevoliucinę sąjungą, kuri nukreipta prieš Kinijos interesus. Prezidento kalba buvusi Amerikos agresyvus planas stabilizuoti padėtį Europoje, kad ji galėtų perkelti savo karinę mašiną ir sukonzcentruoti ją prieš Kiniją.

A. Malikas atvyksta pas Kremliaus vadus

JAKARTA. — Indonezijos užsienio reikalų ministeris Adam Malikas išvyko į Maskvą, kur jis bandys paaiškinti sovietų vadams naują Indonezijos užsienio politikos kryptį, o taip pat paprašyti Kremliaus vadų, kad jie nukeltų Indonezijos skolų sovietams atidavimą į tolimesnius laikus, nes šiuo metu Indonezijai gresia bankrotas.

Adam Malikas sovietų vadams yra gerai žinoma, nes jis yra buvęs Indonezijos ambasadoriumi Maskvoje 1959—1963 metais. Jis savo jaunystėje buvo pats komunistas — trockistas. Jis vėliau komunizmu nusivylė, o dabar net ėmė prieš jį kovoti.

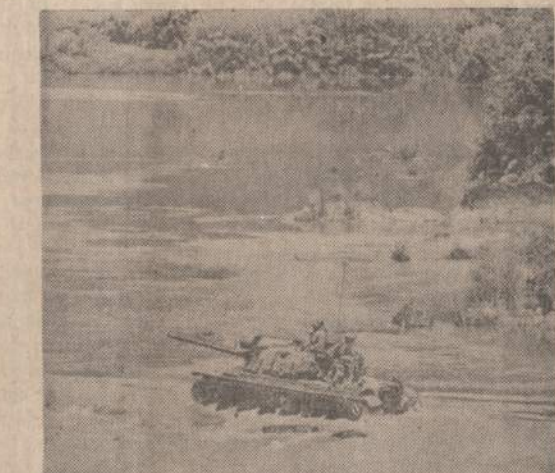
Kinijos spauda smerkia Indonezijos naują politinę liniją. Ypač tingai Kinijai nepatinka Maliko pareiškimas, kad Indonezija tarpininkaus tarp Amerikos ir Šiaurės Vietnamo siekiant taikos. Kinijos spauda sako, kad Malikas yra naujas Amerikos pastumdėlis.

Jakartos kariniame teisme buvo užsienio reikalų ministeris Subandrius besiteisindamas dėl savo susirišimo su komunistais, net apsišverė. Jis esąs nekaltas dėl komunistų ruošto perversmo. Apie jį turėjęs žinoti ir generolas Suharto, bet ir jis nieko nedaręs užbėgti jam už akių.

— Iš visų Lietuvos miestų ir rajonų sukviestus vietinius komjaunimo vadus Vilniuje instruktavo: Betevas, Strigaliovas, Golvinkinas. (E)

— Kauno valstybinis dramos teatras rengiasi vaidinti K. Borutos "Baltaragio malūno" inscenizaciją. Teatro aktorai iš plokštelių yra susipažinę su B. Pūkelevičiūtės kūriniu inscenizacija. (E)

1,850 galionų žmogui kiekvieną dieną. Toliau apskaičiuojama, kad 1980 metais kiekvienam žmogui atitektų po 2,250 galionų, o 2,000 metais po 3,000 galionų dienai... Tai reiškia, kad po 45 metų Amerikos žmonės bus reikalingi po vieną trilijoną galionų vandens kiekvienai dienai, tai yra veik dukart daugiau nei gū įstengia vandens tiesti visos Amerikos upės ir vandens srauvės. Geroka dalis to vandens jau yra pavojaingai užteršta, o užteršimas (poliucija) ne tik padaro vandenį nevertojamą, bet dar sudaro gyvybei kenksmingą aplinką.

Amerikos tankas breną per upelį, kad galėtų padėti pėstininkams užimti vieną strateginį kalną. Kiekviena diena tankų reikšmė darosi didesnė Vietnamo kare. Kovos dabar eina pasienyje, tarp šiaurės ir pietų Vietnamo.

PREZIDENTAS JOHNSONAS IŠVYKO KELIONĖN Į 6 AZIJOS VALSTYBES

WASHINGTONAS. — Prezidentas Johnsonas su žmona išvyko į savo kelionę po Azijos valstybes, kurios padeda Pietų Vietnamui kovoti prieš komunistų agresiją. Šiandien jis atvyko į Honolulu. Iš čia per Pago Pago jis vyksta į Naująją Zelandiją, kur jis aplankys Ohaeką ir Wellingtoną. Po to, prezidentas lankysis Australijoje: Canberroje, Melbourne, Sidnėjū, Brisbanėj ir Townsvillėj. Iš Australijos prezidentas vyks į Filipinus, kur dalyvaus konferencijoje. Po to 23 spalio jis vyksta į Bangkoką ir Saltahapą (Thailande). Kuala Lumpur, Malazijoje, Seoule Pietinėje Korėjoje ir per Alaską, lapkričio 2 sugrįžta į Washingtoną.

Sieks taikos ir pažangos

Prezidentą lydės du lėktuvai reporterių ir televizijos komentatorių. Be to, jo palydos tarpe yra specialus tarptautinių reikalų patarėjas Walt Rostovas, Harry McPhersonas ir John Roche, prezidento kalbų rašytojas.

Prezidentas iškilmingai atsisveikindamas su diplomatinio korpuso nariais, pareiškė, kad jo misija yra viltinga. Jis darysias pastangas siekti taikos ir žmonių progreso. Jis noris pats pamatyti ir patirti apimamų kraštų pažangą, problemą, viltis ir rūpesčius. Jis kartu su kitais Azijos tautų vadais aptars karinių veiksmų reikalus, bet daugiau keltuos civilinės pažangos, atstatymo Vietnamo klausimuose.

Pasitaiko grasinimų Prezidentas bus pirmas Amerikos prezidentas, apsilankęs Naujoje Zelandijoje, Australijoje, Thailande ir Malazijoje. Australijoje ir Naujoje Zelandijoje jau pasireiškė grasinimų prieš prezidento gyvybę. Policija ir vyriausybės nariai sako, kad tai nėra nieko nepaprasto. Visada atsiranda keistų žmonių, kurie bando sukelti savo grasinimais sąmyšį. Australijoje yra nemažai komunistų, kurie kaltina Amerikos prezidentą už karą Vietnamo.

Pietų Korėjoje prezidentas numato aplankyti Amerikos kariuomenės bazes ir tas vietas, kur vyko mūšiai prieš komunistus. Filipinuose prezidentas aplankys amerikiečių karines kapines, kur gulį tūkstančiai kareivių žuvusių kare prieš japonus.

Nors iš anksto neskelbiama, tačiau galima daktas, kad prezidentas aplankys ir kelias amerikiečių karines bazes Pietų Vietnamo. Pietų Vietnamo valstybės galva generolas Van Thieu pareiškė Saigone, kad jo vyriausybė pakvies prezidentą užsukti ir į Pietų Vietnamą.

PARYŽIUS. — Iki 1970 metų Prancūzijos Renault automobilių bendrovė pristatys Vengrijai 10,000 automobilių.

jieji šiauliai" — jie turi išsidėstyti už geležinkelio, Bubių link. Jau yra nutiesta plati dviejų išskirtų krypčių gatvė į "Naujuosius šiaulius". Ji jau apstatyta keliaukščiais namais ir pavadinta Draugystės prospektu. (Iš bolševikinės kalbos tą pavadinimą pstatyti dar šešis su viršum tūkstančius tokių butų. To nepakaks žmoniškai apgyvendinti nei dabartiniams gyventojų skaičiumi. Bet eilė gamyklų per šiuos penkerius metus numatyta stipriai didinti. Taj ir gyventojų skaičius mieste turės dar padidėti, nes padidintoms įmonėms reikės gi darbininkų. — ar iš kaimo, ar iš "broliškių respublikų"... Planuose yra numatyti "Nau-

Skubus pramonės plėtimas per septynerius metus sutraukė į šiaulius daug daugiau žmonių, negu planuotojai buvo numatę. Buvo skaičiuota, kad tik 1970 metais šiauliuose bus 64,000 gyventojų, o išėjo taip, kad jau dabar, 1966 metais, yra tik maždaug keturioms dešimtims tūkstančių (tik numatyta generaliniame plane "Senuosiuose šiauliuose").

Tie 181,000 kvadr. metrų gyvenamojo ploto, pastatyto per septynerius metus, yra maždaug 7,000 butų, — mažiukų butukų, vidutiniškai po 26 kv. metrus, t. y. po du vidutinius, arba po tris visai mažiukus kambariukus. Per ateinančius penkerius metus planuojama pstatyti dar šešis su viršum tūkstančius tokių butų. To nepakaks žmoniškai apgyvendinti nei dabartiniams gyventojų skaičiumi. Bet eilė gamyklų per šiuos penkerius metus numatyta stipriai didinti. Taj ir gyventojų skaičius mieste turės dar padidėti, nes padidintoms įmonėms reikės gi darbininkų. — ar iš kaimo, ar iš "broliškių respublikų"... Planuose yra numatyti "Nau-

Prezidentas bus pirmas Amerikos prezidentas, apsilankęs Naujoje Zelandijoje, Australijoje, Thailande ir Malazijoje. Australijoje ir Naujoje Zelandijoje jau pasireiškė grasinimų prieš prezidento gyvybę. Policija ir vyriausybės nariai sako, kad tai nėra nieko nepaprasto. Visada atsiranda keistų žmonių, kurie bando sukelti savo grasinimais sąmyšį. Australijoje yra nemažai komunistų, kurie kaltina Amerikos prezidentą už karą Vietnamo.

Pietų Korėjoje prezidentas numato aplankyti Amerikos kariuomenės bazes ir tas vietas, kur vyko mūšiai prieš komunistus. Filipinuose prezidentas aplankys amerikiečių karines kapines, kur gulį tūkstančiai kareivių žuvusių kare prieš japonus.

Nors iš anksto neskelbiama, tačiau galima daktas, kad prezidentas aplankys ir kelias amerikiečių karines bazes Pietų Vietnamo. Pietų Vietnamo valstybės galva generolas Van Thieu pareiškė Saigone, kad jo vyriausybė pakvies prezidentą užsukti ir į Pietų Vietnamą.

TVIRTA SVEIKATA — PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarius perteikimas

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

PASTANGOS ABORTAMS LEGALIZUOTI

Dabartinis žmogaus galvojimas ir elgesys rišasi su visu praeitu žmogaus gyvenimu iki dabartinio laikotarpio.

Max Levin, M. D.

Dabartis yra pasėka praėities. Ką mes veikiame ir galvojame šiuo laiku — yra išdava viso mūsų gyvenimo. Kai žmogus papildo nusikaltimą — jis reaguoja ne tik į dabartines aplinkybes, bet į tokiam darbui įtaigoja visas jo praėitas gyvenimas, pradedant kūdikystėje turėtomis sąlygomis. Visi jo kūno ir dvasios bei jausmų trukdymai nuo pat jo gimimo įtaigoja žmogaus dabartinę elgseną. Dar ir prieš gimstant žmogui turėti įvairūs negerumai nulemia didžią dalimi jo dabartinį pasielgimą nežūrint, kokį jis išsilavinimą gautų. Už tai nenustabu, kad susilaukėm tokių gydytojų, kurie reikalauja leisti daryt abortus kiekvienai nenorinčiai vaikai išnešiot ir pagimdyt moteriškai. Žmonės skiria siuvėją nuo siuvėjo, virėją nuo virėjo, bet neskliria gydytojo nuo gydytojo — jie nelinkę sveikatos srityje daryti bet kokių pastangų — jie nori būt sveiki bei reikiamo sveikatos atsiekimui darbo. Jie visus gydytojus laiko vienodai sektiniais ar vienodai jų neklusau priklausomai, kaip nusiteikę yra. Gydytojus žmonės seka, ypač tokiuose reikaluose, kurie jiems esti prie širdies. Užtai geriantieji svaigalus mieliai klauso to gydytojo, kuris nedraudžia svaiginimasis. Tas pats ir su tabaku: rūkęs teisingai nieko blogo nedaras, nes ir anas gydytojas ne tik patis rūkė, bet dar ir saviems pacientams nedraudžia taip elgtis. O kad gydytoju bei kunigu tapęs žmogus kartais visai negydytojiškai ir nekunigiškai elgiasi dėl nepajėgumo žmoniškai elgtis — tai niekas sau galvos nesuka. Taip ir plinta nesveiki nusiteikimai žmonėse, atsakingose vietose esamų nesveikų dvasia asmenų platinami. Dabar ima plėstis žmonėse nusiteikimai apie greitesnį abortų legalizavimą.

Komitetas abortams legalizuoti

Šių metų liepos mėnesį Kalifornijoje buvo įkurtas specialus gydytojų komitetas — Committee on Therapeutic Abortion. Šio gydytojų telkinio tikslas yra apšviesti žmones apie abortų reikalus, apie šeimos gerovę ir apie pasenusį, bet dabar veikiantį abortus varžantį įstatymą. Pastarasis, girdi, varžo teikimą reikiamos pagalbos moteriškai. Tas komitetas paaiškina, kokia ta pagalba yra trukdoma. Dabartinis įstatymas leidžia daryt abortą tuo atveju, kai gresia motinos gyvybei pavojus. Toks įstatymas dabar galioja ne tik Kalifornijoje, bet ir kitose 44 šio krašto valstybėse.

Reikalauja įstatymu legalizuoti abortus

Clevelande gyvenęs patologas (lavonų skridimo ir pomirtinio žmogaus kūno ištyrimo žinovas) gydytojas (jo pavardę praleisim) spaudoje pranešė, kokia nauju abortus tvarkančiu įstatymu turėtų būti suteikta nėsčiai moteriškai pagalba. Jo manymu, "kiekvienai moteriškai, nenorinčiai nešioti savo kūdikio savame įėjime, turi būti leista neštumas nutraukti su sąlyga, kad su tokiu darbu sutiktų jos vyras ir gydytojas". Matom, kad čia siūloma leisti negimusius vaikus žudyti, tik reikia tam vyro ir gydytojo pritarimo. Praveskim tokį įstatymą — tuoj atsiras pagėdaujančiųjų senus tėvus nužudyti leidimo. Štai prie kokios Sodomos ir Gomoros eina šio krašto tūli mokyti žmonės! Dabartinis mokslas žino, kodėl jie taip elgias. Tai jų turėtų pergyvenimų išdava, kurios nei mokslas neįstengė prashalint.

Abortų įstatymo praplėtimui komiteto sudėtis

Minėtas Kalifornijos įsikūrus gydytojų komitetas besirūpinas dabartinio abortus varžančio įstatymo praplėtimu susideda iš 14 narių — Board of Directors. Jų tarpe yra žymūs gydytojai, medicinos mokyklose mokytojai, advokatai, socialiniuose reikaluose dirbantieji ir dvasiškiniai.

Vienas aktyviausių to komiteto narių yra Edmund W. Overstreet, M. D. Jis yra profesorius ir vice direktorius Obstetrio ir Ginekologinio skyriaus Kalifornijos universiteto medicinos mokykloje. Jis tvirtina, kad jo draugas advokatas šių metų lapkričio 29 d. patiekė Kalifornijos aukščiausiajam teismui abortus tvarkančio įstatymo pakeitimo projektą. Toks, pagal gyd. Overstreet, įstatymo projektas išskels dabartinio statuto teisėtumo klausimą ir nurodys, kad dabartinis abortus tvarkantis įstatymas yra piršimas žmonėms religinių nusiteikimų.

Aišku, yra manančių, kad abortų teisinė pusė negali būti išjungta iš moralinės atsakomybės. Reikia saugoti visomis priemonėmis motinos ir negimusio kūdikio gyvybes. Šitokiai apsaugai reikia ruošti dar būsimai motinai negimus — reikia jos pradėjimu, išauginimu ir apšvietimu tinkamai rūpintis, o ne vien abortais motinas saugoti nuo tam tikrų sunkumų.

Numatomi naujo aborto reikalų įstatymo esminiai bruožai

Kaip minėta, dabartinis abortų įstatymas šiame krašte leidžia atlikti gydytoju abortą tuo atveju, kai moteriškės gyvybei gresia pavojus. Minėtas komitetas stengiasi esantį įstatymą "sumoderninti". Jei to komiteto pasiūlytas įstatymas būtų priimtas, tai būtų leista abortą sekanciais atvejais: 1. Motinos kūno ir dvasios sveikatos apsaugai. 2. Išauginus. 3. Pastojus tėvams turint kraujo giminybę. 4. Numatomi gimimo kūdikio dideli proto ir kūno trūkumai.

Įstatymo projektas numato, kad abortų kontroliavimui turėtų būti dvejoja kontrolė: 1. Ligoninėje sudaryta gydytojų grupė. 2. Nusimanančių gydytojų grupė skirta vietinės gydytojų draugijos.

Pasiskaityti: The AMA News, September 19, 1966.

Alvudo Vaikų Teatro Studijoje: akt. Alfis Brinka režisuoja Vandes Frankienės 4 v. pasaką "Koralaitė Teisutė" — jo nurodymus pildo dešimtmetė Rita Kėkštaitė vaidinanti Barbute. Nuotrauka inž. Juozo Siaboko

Įstatymas šiame krašte leidžia atlikti gydytoju abortą tuo atveju, kai moteriškės gyvybei gresia pavojus. Minėtas komitetas stengiasi esantį įstatymą "sumoderninti". Jei to komiteto pasiūlytas įstatymas būtų priimtas, tai būtų leista abortą sekanciais atvejais: 1. Motinos kūno ir dvasios sveikatos apsaugai. 2. Išauginus. 3. Pastojus tėvams turint kraujo giminybę. 4. Numatomi gimimo kūdikio dideli proto ir kūno trūkumai.

Įstatymo projektas numato, kad abortų kontroliavimui turėtų būti dvejoja kontrolė: 1. Ligoninėje sudaryta gydytojų grupė. 2. Nusimanančių gydytojų grupė skirta vietinės gydytojų draugijos.

Pasiskaityti: The AMA News, September 19, 1966.

Tolerancija — žmoniško asmens savybė

Naujienu Skaitytojo prašymas:

Šiuo laišku aš noriu, kad Tams-ta kartais išskeltum šiame skyriuje ir radijo paskaitose apie tolerancijos reikalingumą kitų pažiūrų žmonėms. Dabar gi toks žmogus sumenkėjimas, kad jei tu neskaitai kitų laikraščių, o skaitai Naujienas — tai tu jau esi "trefnas". O jau tas "cicilizmas" Pijus Grigaitis tai tikrai per amžius degs pušies dervoje už savo "cicilizmą". Pas mus daugumoje jaunimas auklėjamas vienos knygos žmonių. Žiūrėk, nors ir šiame krašte baigė aukštusios mokslius, o už tos vienos knygos ribų taip nieko kito ir nemato.

Tuo tarpu, jei ne tie sviesuoliai ir jiems panašūs grigaičiai, tur būt ir dabar tebekaraliautų carų Romanovų dinastija Pabaltėje niekuo negeresnę už kitus Lietuvos priešus. Bet visgi tame tarpe tik jų dėka Lietuva buvo laisva porą dešimtų metų.

Kas netaismena, kaip anuomet mokslivija — studentija pusbaldžiai mėsdoma visą savo energiją pavesdavo kovai prieš carizmą. Visi dirbo už laisvę žmonių ir už geresnį gyvenimą nuskriaustų žmonių.

Mano paties brolienas Jonas Baliūnas, studijuodamas Petrapilio universitete po paskaitų bėgdavo į Putilovo įmonę kur dirbdavo apie 40,000 darbininkų, kad juos suorganizuoti sukiliimui, ir vasario 28 d. 1917 metais juos išvedė prieš caro režimą pats žūdamas tame sukilime. Kiek tokių kaip P. Grigaitis išsisi Sibiro švino, aukso ir anglių kasyklose, kurie žuvo prirakinęti prie vežimėlių. Mat, tokios hausmės buvo taikomos politiniams kaliniams. Apie tai buvo sužinota tik cara nuvertus.

To meto dvasioje gveno ir mūsų motinės. Jos irgi buvo pasišventusios artimo meilei, o ne savęs apnuoginimui dėl pusbėrnių pajukos. Štai tikras atsitikimas, kaip Naujamiesčio parapijos, Panevėžio apskrityje vieno ūkininko sūnelis, gimnazistas, pateko į kalėjimą už spaudos platinimą. Tas 16 metų jaunuolis kietai laikėsi neišduodamas savo bendrininkų. Tuomet tardytojai sugalvojo triuką. Jie pakvietė jo motiną manydami, kad ji matydama sūnykusį, sukruvinatą savo sūnelį privers jį prisipažinti — išduoti savus bendrininkus. Tuo tarpu atvesta motina prie sūnaus jam pasakė: — "Brangus vaike, jei esi kaltas — kentėk, bet nekaltų žmonių neišdavinėk; jei tu taip padarysi, aš tavęs amžinai atsisakysiu". Tai rodo, kaip sveikas buvo lietuvių tautos kamienas išaugęs įtakoje tos studentijos, kurios likučiai dabar taip linksniuojami ir bijomasi jų.

Visokie kraštutinumai yra žalingi žmonijai. Todėl reik išmąžinti jaunimą pratinti gerbti ir kitų pažiūrų žmones. Tada bus galima greičiau surasti bendrą kalbą.

Daug pasaulyje yra žmonių — tik labai nedaug yra tikrai žmoniškų asmenų. Žmonės mano, kad žmoniškumas pas žmogų saivaime ateina taip, pvz., kaip po vasaros dabar alėjo ruduo. Todėl jie mažai pastangų deda savo vaikus žmoniškais išauklėti ir patys neranda reikalo žmoniškensiais darytis. Tuli sako — lietuviškumu tai reikia rūpintis, o su žmoniškumu galimi dar palaukti...

Šiandien žinom, kad nėra didesnio savęs ir savų vaikų apgaudinėjimo. Mat, be žmoniško žmogaus nesukursi pagarbos vertos lietuviybės, krikščionybės bei kitos kurios gerovės. Pirmiausia visų pastangos turi būti dedamos mūsų pačių sužmoniškėjimui — suvisuomeniškėjimui — išsigijimui pakantum — tolerancijoms. Tik tada mes įkandim galime kitas gėrybes kurti savyje ir savuose valkuose. Žmogaus visuomeniškumas ir apšvietimas yra dvi vertingiausios žmogaus savybės. Tokiomis savybėmis pasipuošę ne tik mūsiškiai grigaičiai, bet ir kitų tautų panašūs asmenys vertė baudžiamas, griovė politinių kalinių kalėjimus, naikino savanaudžių valdžias ir kitus žmonijai naudingus darbus nuveikė. Tik žmoniškas žmogus pajėgia tokius gerbti.

Dekojam Tamstai, kad esate vienas tokių! Nedarykite vienos klaidos — nekreipkite į netolerantus dėmesio — tai dvasia liiguisti žmonės. Juos reikia gydyti. O jaunimą reikia vaiko psichologijos mokslo dėsniais ir moralės pagrindais vesti į laimingą gyvenimą — jiems padedant išsivystyti į pilnutinius asmenis: sveikus kūnu, protu ir jausmais, į tikrai tolerantiškus žmones. Pagirjami ar papeikiami būdami bokime ir taisykimės bei džiaukimės tik tada, kai žmoniški žmonės mums vienokias ar kitokias pastabas daro. Dvasia susilpusiusius gydykime ir jų tarpe įauskimės taip, kaip gydytojas jaučias psichiatrinę ligoninę: vien tik ligonių gydymu užsiimdamas, joku būdu į ligonių pastabas nereaguodamas, tik dar stropiau juos gydyti besistengdamas. Iki šiol žmonija reikiama neišgėdė savo ainiuose pilnutinio žmogaus, todėl taip neberaug turime tolerantių. Dabar mokslas mums nurodo kelius, kaip reikia dirbti, kad jaunas žmogus išaugtų visuomeniškum-tolerantu. Tik daugumas nenori keisti savo netikusios elgsenos — nenori griežtis už reikiamą, labai sunkių darbų žmoguje žmoniškumą ūgdant. Tokie po senovei tiki, kad žmoguje gerumas savaime atsiras. Su tokiais mums nepakeliami. Pradėkime nuo savęs žmoniškėjimą. Savu

JURGIS JANUŠAITIS

Darbščiosios skruzdės — Milijoninio Fondo ramsčiai

Po išsamaus dr. A. Razmos žodžio, spaudos, radijo ir T.V. valandėlių atstovų konferencijoje, dr. G. Baluko rezidencijoje, spalio mėn. 5d. vakare, apie Lietuvos Fondo techniškuosius darbus kalbėjo vykd. vicepir. A. Reklaitis. Šį žmogų gerai pažįstame iš jo besąlyginio pasišventimo pasiimtam darbu. Abejonoms jo aplinkoje nėra vietos. Jis, kaip nešas sunkių LF naštos dalį, dirbdamas techniškuosius darbus ir besirūpinamas vajuus reikalais, idonijai nuvyti LF darbų eiga. Pasidžiūgė, kad jau turima darbuji kampelis, priemonės. Vedama smulki kartoleka, renkama medžiaga LF vadynei ir gausūs susirašinėjimai su aukotojais ir kitais LF reikalais. Įstaiga didelė ir turėtų normaliai dirbti bent trys žmonės, tačiau kai lėšų stoka, ši darba veža pasišventėliai. Nurodė visą eilę būdų ir priemonių, kuriais ateity bus siekiama suaktyvinti LF vajuus reikalus.

Dr. V. Šimaitis trumpai papasakojo apie finansų stovį ir investavimus, o dr. Z. Ašoklis grįžo prie anksčiau minėtų kalbėtojų minčių ir įskaniai pabrėžė LF svarbą išlaikyti mūsų kultūrą ir lietuviybę. Lietuvos Fondo paramos laukia liuanistinis švietimas ir vargo mokykla. Tik tvirtai egzistuojantis LF užtikrins lietuviybės išlaikymo ateitį.

pavyzdžiui ir darbu kurkime sąlygas jaunosios kartos suvisuomeniškėjimui. Tai svarbiausias darbas kiekvienam iš mūsų dar šiandien pradėtinas Lietuvos ir šio krašto naudai, mūsų asmeniškai ir visuomenės gerovei.

LB Centro Valdybos atstovas inž. J. Jurkūnas pasidžiūgė LF nuveiktais darbais ir pabrėžė, kad Lietuvos Bendruomenės Centras su ypatinga viltimi žiūrį į LF ateitį, nes Fondas jau yra ne kartą parėmęs bendruomenės reikalus, išleisdamas mokykloms mokymo priemonių ir kitai rėmęs švietimo institucijas. Ir ateityje LB tikisi iš Fondo paramos vadovėliams, mokymo priemonėms, filmams, slajdams ir kitkam. Tai padės mokykloje dirbantiesiems mokytojams, palengvins jų darbą ir vaikams dėstomiesiems dalykai bus vaizdingiau ir suprantamesniu būdu perduoti. Lietuvos Fondo darbais gerėjosi LB atstovai suvažiavimuose ir Fondo darbus remia PLB, JAV ir Kanados Lietuvos Bendruomenės.

Į šiuos pareiškimus ir pokalbius gvyvai išjungė ir spaudos, T. V. ir radijo žmonės. "Naujienu" redaktorius A. Pužauskas išskėlė sveikų minčių besirūpinantiems liuanistinio švietimo reikalais. Jis pareiškė, kad šių metų pirmuose liuanistinio švietimo mokyklų skyriuose sumažėjo mokinių skaičius ir turi tendencijos dar mažėti. Atseit, liuanistiniai tėvai reikalingi tam tikro liuanistinio švietimo, kad jie suprastų vaikų ateitį ir leistų vaikams mokyti gimtosios kalbos ir ugdytų jaunimą ateičiai. Jeigu nebus liuanistiniai galvojančios ateinančios kartos, būtų betikslis darbas dabar sielotis ir milijoniniais fondais. Kas gi bus po dešimties metų?

Jei taip eis, neturėsime ir liuanistinio švietimo, kurie testu darbus dirbamą darbą. Todėl

ypatingas dėmesys Kreiptinas į lit. institutą, studentams skirtingos stipendijos ir surasti būdus ir priemones, kad daugiau domėtusi mūsų liuanistikos dalykais.

A. Pužauskas išskėlė mintį, kad į LF reikėtų jungti ir senosios kartos liuanistus, kurie finansiniai yra pajėgus tokius darbus paremti.

Radijo valandėlių vedėjai H. Žemelis ir F. Daukas kalbėjo apie propagandos sėkmingumą ir būdus.

Visų kalbėtojų pareiškimas mintys rodo, kad LF veiklai yra plačios ir užtikrintos galimybės. Dr. Razma davė sugestijų, kad ateityje Fondo vadovybės posėdžiuose lankytųsi LB atstovai, o LF žmonės dalyvauti Lietuvos Bendruomenės posėdžiuose.

Baigiant spaudos konferenciją, malonus šeimūninkas dr. G. Balukas dėkojo visiems už rimą dėmesį LF reikalams ir pakvietė laisvam pasnėkėjimui prie vaizių, kurias puikiai paruošė ponis Balukienė, o jai talkininkavo ponios Dalia Bylaitienė ir Ambrozaitienė.

Laisvame pokalbyje spaudos ir radijo žmonės su Lietuvos Fondo darbuotojais kalbėjosi atsakančių darbų problemomis.

LF žengia į didžiąją pergalę! Jam sėkmės.

TV NAUJIENOS

Paul Gray, kurs pats save išdidžiai vadina "tarptautiniu humoristu", žinomas TV aktorius, apie TV's sako: "Televizija tikrai pradeda kažkuo būti. Atsiskleidžia ir tuojau pradeda tau rodyti pikčiausias rusies krimtiną ir smurtą, neapsakoma brutalumą ir išsigimimą, — ir tai vadina televizijos naujienomis."

"NAUJIENOS" BOLSEVIKAMS YRA RAKETIS PJ AKYSE

J. KARVELIO PREKYBOS NAMAI IR SIUNTINIŲ SIUNTIMO SKYRIUS

WORLD PARCEL SERVICE

PERKELTAS Į NAUJAS PATALPAS, 2501 W. 71st ST. TEL. 471-1424

Ta proga pažymime, kad naujose patalpose papildytas prekių didelis pasirinkimas. Gintaro, aukso, sidabro, keramikos, kristalo ir t.t.

Siuntiniai siunčiami tiesiai į Lietuvą be jokių tarpininkų. Siuntiniams didelis prekių pasirinkimas, kurios geriausiai tinka Lietuvoje. PRASOME ĮSITIKINTI.

4 3/4%

VISŲ ROŠIŲ TAUPMENOMS 4 KARTUS METUOSE

Nuo spalio 1 d.

Taupmenos idėtos iki 10 dien. mėnesio, pelno dividendą nuo pradžios mėnesio. Paskolos namams išigyti ar taisyti.

TURTAS . . . \$103,000,000.00
REZERVAI . . . \$9,800,000.00

BENDROVĖ IŠ SENO VEDAMA TĖVO IR SŪNAUS.

JUSTIN MACKIEWICH, Direktorių Tarybos Pirmininkas
JUSTIN MACKIEWICH, Jr., Prezidentas

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE. CHICAGO, ILLINOIS 60632. VI 7-1141

Alvudo Vaikų Teatro aktorius pratina si Kultiūriame šėštadienyje. Nuotrauka Jono Kažemėko

MANITOBOS DŽUKIJOJE

BINGO

Norist pažinti gyvulio charakterį, reikia susipažinti su asmenybe, pasakė vienas Pietinio Illinoiso valstybinio universiteto profesorius asistentas, pradėjęs mokytis arklų kalbos. "Tik visa bėda, kad tai ilgai trunka", jis pridūrė.

Trumpų atostogų Karberio kalvose ilgi pergyvenimai nebūtų pilni, nepateikus čia kad ir labai suglaustai dar vieno dalyko, šį kartą galinčio teigiamai paveikti šunų ir žmonių santykius, ypač šiose kalvose išsiskirsčiųsiu lietuvių džukų ir žemaičių ūkininkų.

Kad šunys jaučiasi savo gyvenamai vietai priklausą kaip atsakingas pareigas turintieji savo sodybos šeimos nariai, teko ypač pastebėti pas Giedraičius, kur namų židinio lyg pilies sargybą eina tėvas su dviem savo sūnumis — Maikis, Princas ir Zoro. Jie pareigomis yra pasiskirstę sekančiai: Zoro saugo sodybos pilį iš lauko pusės, tai yra jo žinioje yra artimiausioji apie namus apylinkė, kurią jis kartais nuo karto apibėgioja. Princas pareiža ginti pilies kiemą, o pats tėvas Maikis guli po namo gonkų laiptais.

Svetimam, atvažiavus, o ypač atėjus, pirmiausias jį užpuola Zoro, kuriam į talką reikalui esant atbėga kiemo ir pačios pilies saugotojai. Svečiui prasiūla užsukti į kiemą, jį ypač smarkiai atakuoja Princas ir kartkartėmis iš po laiptų išpuolamas Maikis. Zoro kiemą ginti padeda tik pagal reikalą. Prie kojos — įkasti talkostei Zoro lauko pusėje, Princas kiemo pusėje, o Maikis pradėjus laiptais lipti prie namo durų.

"Bingo"

Bet šiuo atveju noras ima pasipakoti apie Bingo, tai yra Ernesto Thompsono Setono šunį, kurį jis užsiaugino ir su juo įvairių nuotykių pergyveno iki Bingo mirties 1886 metais.

Setonas tuo metu gyvendamas kažkur Karberio kalvose įsigijo iš kaimyno geros medžiotojų, vilkų veislės jauną šuniuką, kurį pavadino Bingo užaugino ir išmokė medžioklei reikalingų triukų. Bingo, kad ir gerą mokyklą gavęs, tačiau turėjo daug išpratėvių vilkų paveldėtų antisocialinių charakteristikų, paskiau pradjo draugauti su vilkais, kurių Karberio kalvose tuomet tais laikais labai daug buvo. Iš jų Bingo išmoko slapta užsigar-

džiuoti nelegaliai įsigytos mėsos brizų, bet už tą smaguriamą sykį bemažko-bemažko sumokėjo savo gyvybę, nes suėdė vilkams gandyti padėtos užnuodytos arklėnos. Vargais negalais išgydžius ir atkūtinus, Bingo kita bėda užtraukė Setonui: jis turėjo duelį su kaimyno Gordonu šuniu Tanu, kurį negyvai papiovė, o kadangi Gordonas savo Taną labai mylėjo, galima įsivaizduoti, kokia neapykanta jis užsidedė prieš Bingo ir jo savininką. Norėdamas išlaikyti gerų kaimynų santykius su Gordonu ir išgelbėti savo šunį, jis kad ir labai galėdamasis atidavė Bingo tolimesniai kaimynui Wrightui, o pats porai metų apėjo Manitoba. Nuo čia pažodžiui cituoju patį Setoną:

"...Man 1886 metais grįžus, Bingo vis tebebuvo Wrighto sodyboje. Aš maniau, kad po poros metų nesimatymo jis mane bus pamiršęs, bet ne. Vieną žiemos rytą anksti, prieš tai dvi paras dingęs, jis paršliaužė į Wrighto kiemą ant vienos kojos klepčiais (vilko spastais) nešinas ir sunkiu blukiu velkinas. Klepčiais suspaustoji koja buvo susalusi į akmenį. Niekas negalėjo prie Bingo prieiti ir jį iš klepčių išvaduoti, tiek jis iš skausmo buvo sulaukėjęs, ir kai aš, dabar jam svetimas žmogus, priėjęs pasilenkiau ir vieną ranką uždėjau ant klepčių, antrąją ant kojos, staiga jis savo dantimis kietai sukando mano ranką.

Nė nepajudėdamas aš pasakiau, "Bingo, ar tu mane nebe pažįsti?"

Jis nebuvo odos perkandęs ir beregint ranką paleido ir visiškai nespriego, nors labai gailiai dėjavo nuimant klepčius. Jis vis dar mane tebepripažino savo ponu, nors su svetimais gyvendamas ir man ilgesnį laiką jį palikus. Iš savo pusės aš taip pat, nors jį perleidau ir atidaviau kitam, bet jausmą tebeturėjau, kad Bingo yra mano šuo. Bingo labai nenorėjo nešamas į vidų, kur buvo atšaldyta jo koja. Per visą žiemą vaikščiojo raišdamas ir du jo kojos pirštai nukrito, tačiau iki pavasario atsilant jis vėl buvo stiprus ir tvirtas, be jokio ženklo, ką buvo pergyvenęs.

Tą žiemą aš sugavau labai daug vilkų ir lapių, laikydamas sląstus ir klepčius išdėstytus iki pat pavasario, nes kainos už kailius buvo geros.

Vilkų klepčiai yra padaromi iš sunkaus plieno ir turi dvi spyruokles, kiekvieną po šimtą svarų jėgos. Tie klepčiai yra padėliojami keturkampiu po keturis, o viduryje padedamas mėsos gabalas (masalas). Klepčiai yra stipriai pritvirtinami prie paslėptų rastų, rūpestingai apklojami medvilne ir apipilami smėliu taip, kad būtų veiki visškai nematomi.

Vienuose tokiuose spąstuose pagavau prerijų vilką. Jį brūkliai užmušęs ir numetęs į pašalį, prarij Karberio kalvose tuomet tais laikais labai daug buvo. Iš jų Bingo išmoko slapta užsigar-

Kai prezidentas Johnson atvažiavo į Brooklyną, kad padėtų demokratų partijos kandidatams rinkiminėje kampanijoje, tai jis buvo sutiktas su pavelskite matomais plakatais. Grupė komunistuojančių reikalauja, kad atšauktų Amerikos karo jėgas iš Vietnamo ir įleistų komunistams užvaldyti tą kraštą.

taį. Klepčių atsukamąjį raktą nusiviedžiau arčiau savo pony arklio ir pamatęs gerą rieškutę paukštas smėlio pamaniau, kad bus gera jį susėmus dar užpilti ant užtaisytų klepčių. O, nelaiminga mintis! O, pakvairšęs neapdairumas, ką aš padariau per neatsargumą! Ta gražaus smėlio saują buvo ant kitų klepčių užberta, ir vos ranka palietęs tą patį akies mirksnį aš tapau savo spąstų kaliny. Nors ir nebuvau sužeistas nes klepčiai neturį dumų, o stora veltinė pirštinė suminkštino klepčių susivėžimo dūžį, bet buvau kietai ir tvirtai pačiuptas už rankos aukščiau riešo. Dėl to nelabai tenusigandęs maniau pasieksias raktus savo ištiesta dešine koja. Išsitiesęs visu ilgumu ant žemės, veidu apačion, šliaužian atbulas kiek galima ištempdamas savo įkalintąjį ranką. Nors koja siekdamas aš negalėjau užmatyti to nedidelio geležinio raktuko, bet buvau tikras kad aš jį pajusiu bato galu aptikęs.

Pirmasis bandymas baigėsi nesėkmingai. Nežiūrint, kiek aš stengiausi išsitempti, mano koja nieko neaptiko. Apsiverčiau aukštelininkas, vėl išsitempiau savo klepčiuose kiek galėdamas, ir vėl be pasekmių. Pradėjęs raktą akimis ieškoti, pastebėjau, kad esu gerokai nusisukęs vakary pusėn, tad skausmingai ėmiau sukstis aplinkui, dešine koja vis mušinėdamas bene aptiksiu tą metalinį raktą, kol išgirdau aštrų metalo klankterėjimą: trečiųjų klepčių geležinės žiaunos kietai kietai apžiojo mano kairiąją koja...

Padėties siaubas pradžioje nebuvo toks aiškus, tik besidraskydamas pradėjau įsitikinti, kad visos mano pastangos yra veltiniai. Aš negalėjau nei iš vieno tų klepčių išsivaduoti, nei jų pritraukti arčiau vienas kito, ir dabar jau gulėjau stipriai ištemptas ant sušalusios žemės. Kas dabar bus iš manęs? Sušalti didelio pavojaus nebebuvo, nes speigai buvo jau praėję, bet jį slėnį joks gyvas žmogus neužklydo, išskiriant medikrius žiemos metu. Niekam nebuvau pasisakęs, kur esu išėjęs, ir jeigu pats kaip nors neišsivaduosiu, jokios išsigelbėjimo vilties nėra, kai tik mirtis nuo bado ir šalčio arba būti vilkų sudraskytam.

Man taip beklaksant, raudona saulė per pušų galūnes slėnio vakaruose jau leidosi ir mano sutrėksta ranka ir koja vis labiau ėmė gelti. Apėmė mirtinai šaltas drebulys. Mano mintys nukrypo į kaimyno Wrighto trobelę ir aš galvojau, kaip jie ten šiuo metu vakarienių kiauilių kepa ir sėdasi valgyti. Mano arklukas kamanomis pažabotą su vadelėmis nukritusiomis žemyn. Buvo matyti, kaip nekantriai jis laukė, kada aš juo namo josiu. Jis negalėjo suprasti, dėlko toks ilgas užtrukimas, ir kai aš jį pašaukiau, jis liovėsi skabęs sausas žolikas ir kvailiai į mane pa-

žiūrėjo. O, jei jis bėgtų namo, tuščias balnas ant jo nugaros galbūt už žodžius daugiau pasauktytų ir jie išsiųstų ką nors manęs ieškoti. Deja, mano pony buvo toks ištikimas gyvulėlis, kad jis verčiau valandų valandas lauks, o aš čia iš šalčio baigsiu stipti.

Man atsiminė, kaip senasis traperis Girou dingo ir kitą pavasarį jo draugai rado jo griaučius su meškos paslėptų klepčių suspausta koja. Idomu, ar kas bent iš drabužių mane be atpažintų... Dabar man buvo aišku, kaip vilkas jaučiasi klepčiuose pagautas. O, kiek daug kitų gyvų padarų aš pats esu į tokią padėtį pastatęs. Dabar už tai turiu savimi sumokėti!

Palengva naktis parėjo. Sustaugė prerijų vilkas. Mano pony arklukas pradėjo ausimis skliautyti ir priėjęs visai arti manęs atsistojo su žemyn nuleista galva. Greit sustaugė kitas prerijų vilkas, ir dar kitas, ir buvo aišku, kad jie nepertoli renkasi aplinkui.

Šitai išsitiesęs ant žemės bejėgis gulėdamas galvojau, kaip jie mane pradės gabalais draskyti. Dar kiek jų staigimo pasiklausęs aš pradėjau pastebėti tamsos šešėliuose atsargiai artyn selinančias jų formas. Arklis juos pirmas pastebėjo ir jo išgastingas sušnarkštamas vilkus trumpam laikui nubaudė, bet štai jie vėl grįžo ir jau daug drąsiau, dar arčiau priselinę susėdo prerijoje ant žemės. Netrukus vienas drąsiausias prišliaužęs pradėjo tasyti mano pirmiau klepčiuose rastąjį ir numestąjį savo giminačio lavoną. Aš suškau ir vilkas urgdamas atsitraukė. Pony jau galutinai suterrorizuotas nubėgo tolyn. Vilkas vėl grįžo ir dar du ar tris kartus atsitraukęs, pagaliau lavoną nusitempė ir su kitais vilkais per keletą minučių suėdė. Tai atlikę jie dabar susirinko daug arčiau manęs ir atsisėdė

ant pastarųjų kojų galvas pakėlę stebėdamas mane, o vienas pats drąsiausias priselinę apuostė mano šautuvą ir kojomis ant jo užbėrė žemių. Jis atsitraukė, kai aš laisva koja ėmiau spardyti ir šūkauti, bet matydamas kad aš silpstu, jis darėsi akipleiškesnis ir priartėjęs suvėžė man stačiai į veidą. Tai matydami keli tuščiaviečiai mane, o vienas pats išėjo arčiau. Dabar jau aiškiai mačiau, kad bet kurį momentą būsiu surytas tų savo priešų, kurių už vis labiausiai nekenciu, kai staiga iš tamsos su didžiausiu įniršimu šnarkšdamas išpuolė koks tai didelis juodas vilkas. Prerijų vilkai kaip viščiukai nuo vanago išlakstė į visus pašalius, išskiriant tą patį drąsiausią, kurį juodasis vilkas čia pat į skudurus sudraskė, ir — o pragaištis! — tas brutalus žvėris dabar suoliais puola prie manęs — ir, o Bingo, gerasis taurusis Bingo, pradėjo savo šlapiais šonais prie manęs glaustis ir laižyti mano sušalusį veidą.

— Bingo, Binguti, mano gerasis, o atnešk man klepčių atsukamąjį raktą, atnešk klepčių raktą! Bingo gyvai nubėgo ir atitempė mano šautuvą, žinodamas, kad aš ko tai noriu.

— Ne, Bingo, ne šautuvą! Bingo, atnešk klepčių raktą, raktą! Šį kartą jis atnešė mano diržą, bet galų gale atnešė raktą ir pats džiaugsmingai suvėgino uodegą, patenkintas, kad atspėjo. Vargais negalais savo laisvąją ranką pasiekiau atsukti sraigto veržlę. Klepčiai atsidarė ir mano ranka buvo laisva. Bingo parvarė pony, ir kurį laiką paėjęs aš įstengiau palipti į balną, ir Bingui garsiai lojant ir priekyje bėgant, pirmą žingsniu, toliau rėčiau, pagaliau suoliais parjočiau namo, kur man papasakojo, kaip Bingo visą vakarą keistai elgėsi, zirzdamas, dejuodamas, kažkuo nusišukdamas vis bėgiojo į krūmus vedančią taku, ir kai Wrighto namiškiai norėjo jį įvesti vidun, jie leidosi bėgti miško taku to-

Lietuviai kviečiami aplankyti Kennedy Mokyklą

Lietuvių Prekybos Rūmų direktoriaus William J. Kareiva iniciatyva organizuojamas lietuvių atsilankymas į modernią, neseniai pastatytą miesto aukštesniąją Kennedy vadov mokyklą. Kennedy High School yra prie Archer Avenue ir Marragansett gatvių kampe. Ateinantį trečiadienį, spalio mėn. 19 d. 7 val. 30 min. vakare mokykla bus atidaryta tik lietuviams vizitoriams. Mokyklos vadovybė nori supažindinti lietuvius su moderniąja aukštesniąja mokykla, jos įrengimais, mokslo priemonėmis, mokslo metodais ir t.t.

lyn, šaukiamas kažkokios jėgos, kuri mums leka nesuprantama, ir atskubėjo pačiu laiku mane išgelbėti.

Keistas buvo senis Bingo. Nors jo širdis buvo su manim, bet sekančią dieną jis praėjo pro mane, į mane beveik nepažvelgdamas, bet linksmas nubėgo su jaunuoju Gordonu, kai šis jį pašaukė podirvio kiauilių medžioti. Toks jis buvo iki galo, ir iki pat galo jis gyveno pusiau vilko gyvenimą, kurs jam patiko, nevengdamas prisiryti kur nors paskarčiuose rakalių išmestos arklio maitos, kol vėl pataikė užnuodyta...

Pajutęs skausmus, jis perbėgo nebe pas Wrightus, bet atbėgo manęs ieškoti, pasiekdamas mano trobelės duris, kur tikėjosi mane rasti. Sekančią dieną grįžęs aš radau Bingo nebegyva apsnigusį, galvą ant mano durų slenkščio padėjusį; ant slenkščio, per kurį rėpliodavo dar mažas šunytis būdamas, mano šuo, su visa savo didžią širdimi. Savo mirties valandoje jis atėjo mano pagalbos ieškoti, deja, veltui jos tikėjosi...

Autorius kitoje vietoje tvirtina, kad tai yra tikra tiesa ir aš jam tikiu. (Pabaiga) J. Pr.

Visiems vyresniojo amžiaus asmenims bus idomu pažinrciti ir susipažinti, kokiuose sąlygose mokosi jų vaikai, prisiminti savo mokyklos dienas ir palyginti kokie skirtumai yra su anais laikais, kai jie trynė mokyklos suolus. Tiems gi, kurie neturėjo progos lankyti aukštesniosios mokyklos, bus naudinga sužinoti kokiomis sąlygomis jie galėtų dabar papildyti savo mokslą, istodami lankyti Kennedy mokyklą vakariniemis valandomis. Be bendro aukštesniosios mokyklos kurso, kaip jauni, taip ir suaugusieji gali vakarais mokytis šios atskirus dalykus; anglų kalbą, svetimas kalbas, skaičiavimo mašinų aptarnavimą, atskaitomybę ir buhalteriją, iškalbingumą, įvairius amatus, rankdarbius ir siuvinįmus, suknelių siuvimą ir t.t. Norintieji gali užsirašyti ir lankyti tik juos įdomiaujančius kursus, kaip teorinius, taip ir praktinius. Mokykloje yra įrengtos įvairios dirbtuvės, kur prityrę specialistai moko įvairių specialybių. Idomu, kad visas mokslas Kennedy mokykloje yra beveik nemokamas. Metinio mokslo mokestis sudaro tik aštuonis dolerius. Mokykloje dirba visa eilė lietuvių mokytojų, su kuriais galima susikalbėti lietuviškai.

Mes manome, kad lietuviai pasinaudos jiems suteikta proga ir trečiadienį, spalio 19 d. 7 val. 30 min. vakare gausiai atsilankys į Kennedy High School prie Archer Avenue ir Narragansett Street kampe. Visus susirinkusius lietuvius pasitiks mokyklos vadovybė, aprodys mokyklą ir suteiks visas reikalingas informacijas. A. B.

SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
— IR TĘNYK SKILTYS —
Lietuviai taigi perka ir parduoda ir progas suruo tieta per
NAUJIENAS

Taupykite

MES MOKAME
5%
ANT BONU SASKAITU

Daugiau kaip 50 metų sąžiningai patarnaujame lietuviams.

Kiekviena sąskaita ligi \$10,000 apdrausta Federalės valdžios agenturoje

August Saldukas, Prezidentas

4040 Archer Ave. Chicago, ILL. 60632
Telef. CL 4-4470

4 1/2% **5%**

current dividend on investment bonus

4 1/2% DIVIDENDŲ MOKAMA PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS. UŽ 1 metų investavimo bonus mokama 4 1/2% dividendų kas pusmetį ir dar išmokama po 1/2% už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60632
VALANDOS: Pirmadi., Antradi., Penkt. ir Šeštadienį 9 v. r. — 4:30 p. p. Trečiadi. uždaryta; Ketvirtadi. 9 v. r. — 8 v. vak.

MOVING **PERKRAUSTYMAS** **MOVING**

IS TOLI IR ARTI

Atviri dideli trokštai - Nuo laisvų kraustymo trokštai
Šių metų patirtimas - Pigus ir sąžiningas patarnavimas

JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. Ashbrook 5-9209

Man taip beklaksant, raudona saulė per pušų galūnes slėnio vakaruose jau leidosi ir mano sutrėksta ranka ir koja vis labiau ėmė gelti. Apėmė mirtinai šaltas drebulys. Mano mintys nukrypo į kaimyno Wrighto trobelę ir aš galvojau, kaip jie ten šiuo metu vakarienių kiauilių kepa ir sėdasi valgyti. Mano arklukas kamanomis pažabotą su vadelėmis nukritusiomis žemyn. Buvo matyti, kaip nekantriai jis laukė, kada aš juo namo josiu. Jis negalėjo suprasti, dėlko toks ilgas užtrukimas, ir kai aš jį pašaukiau, jis liovėsi skabęs sausas žolikas ir kvailiai į mane pa-

INVEST IN UNIVEST

Nuo šių metų spalio 1 d. mokame **4 3/4%** metinius dividendus investavimo sąskaitoms

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

Terminuoti santaupų lankštai (certificates) neša 5 1/4%.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL.
Phone HAYmarket 7-3070

Universal Investment Share Account

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
in Chicago \$16.00 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per 3 months. In other USA localities and Canada \$14 per year, \$7.50 per six months, \$4.00 per three months.	
Kitose JAV vietose ir Kanadoje	
metams \$14.00	
pusi metų \$7.50	
trims mėnesiams \$4.00	
vienam mėnesiui \$1.50	

Užsienioose	
metams \$18.00	
pusi metų \$10.00	
vienam mėnesiui \$2.00	

Nauijienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujiųjų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef.: HAYmarket 1-6100. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Leonas Ūrbonas Elektroninio amžiaus menininkas

Pentadecimo naktį iš Australijos į Chicago sprausminiu lėktuvu atskridęs jaunas menininkas Leonas Ūrbonas šeštadienio rytė, dieną ir naktį nuolat judančio atomo Jono Jasaicio buvo atlydėtas į Naujienas.

Noriu, kad susipažintumėte su daug galinciu ir dar daugiau žadančių mūsų jaunuo menininku, suspėjusiu jau išgarsėti dideliame Australijos kontinente ir, meno reikalus atidžiai sekančioje Japonijoje, — supažindindamas tarė L. Bendruomenės pirmininkas.

Jį pažįsta japonai, o lietuviai iki šio mėto apie šį energingą mūsų vyrą nieko nežinojo?

Užtai tiesiai iš aerodromo pas Jus ir užvažiuavome, kad papasakotumėte Amerikos ir viso pasaulio lietuviams apie atvykusį svečių.

Leonas Ūrbonas, vidutinio ūgio, sveikas ir raumeningas vyras, prieš 41 metus gimęs žalsvų ežerų gajinamame Zarasų krašte, Dusetų vaisėjuje ir Padusetilio kaime, iš pirmo žvilgsnio daro drąsaus, energingo ir pasaulį pažįstančio vyro įspūdį. O kai pasikeitė su juo nuomonėmis meno klausimais, tai tuojau matyti, kad savo amatą jis gerai žino, dešimtmečiais besikaitaliojantis, kartais pagrįstas, o kartais tuščias filosofines pažiūras į meną labai gerai pažįsta, noriai jas svarsto ir be dvejojimo savo nuomonę reiškia.

Aukščiausią ir vertingiausią Australijos meno premiją praėjusiais metais nusinėšęs ir iškilęs į pirmos eilės Pietų Pacifiko menininkų eiles, Leonas Ūrbonas baigė Zarasų gimnaziją, mokėsi Kauno meno mokykloje, o 1944 metais, kai lietuvių ištiko patį baisiausioji nelaimė, kraštą antrą kartą užplūdo sovietinės hordos, jis su tūkstančiais kitų pasitraukė į Vokietiją.

Vokietijoje rankų jis nuleido ir atėities nebijojo. Užuofo begijos po ambasadas ir komitetus, jis įstojo į Stuttgarto meno mokyklą ir ten nuodugniai studijavo įvairias meno šakas.

1918 metais Leonas Ūrbonas, kartu su kitais lietuviams, emigravo į Australiją ir apsigyveno Sydney mieste. Jam leko išvargti tuos pačius vargus, kokius išvargo kiekvienas Australijon patekęs ir kalbos nemokąs lietuvis. Ten jis ir

Prez. Johnsono kelionės programa yra didelė ir svarbi. Jeigu ji bus sėkmingai prarvesta, tai šis jo žyrgis bus istorinės reikšmės.

plytų dirbtuvėje molį maišė ir metalo fabrike skardą lankstė. Bet Leonas Ūrbonas, šitokiū būdu užsidirbęs ir susitaupęs pinigų, 1951 metais vėl grįžo į Vokietiją, kad galėtų pagilinti meno žinias. Du metus praleidęs Stuttgarto meno akademijoje, jis dar vieneriems metams išvažiavo į Šveicariją, o vėliau ir į Pranzūziją. Apilankė visus svarbesnius Europos meno centrus, išsunkė iš geriausių mokytojų sodriusius syvus ir 1953 metais grįžo Australijon jau visai kitoks vyras. Jis žinojo, kad jam reikės dar padaryti pirmą ir svarbią žingsnį, bet jis buvo tikras, kad ir šios durys atsidarys, kai jis prie jų priartės. Aisidarys elektroniskai, nereikės klambenti...

Durys jam plačiai prasivėrė, kai jis nusinėšė praėjusių Australijos Audinių Priešinio pirmąją premiją. Jis kišeniu išidėjo 750 svarų čekį ir didelę garbę, kuri jam, praktiskam šių dienų pasaulio žmogui, yra kelias atvejais vertingesnė, negu čekis. Premijos varžybose dalyvavo 500 įvairaus kalibro menininkų. Savo darbus siuntė garsūs ir mažai težinomi menininkai, profesoriai ir mokiniai. Australijoje visi nepažįstamų menininkų skalčiuje buvo ir mūsų Leonas Ūrbonas. Jis žinojo, kad jo pasiūstos Melitos negalės taip lengvai numesti į šalį, bet jis ir pats nemanė, kad ji bus pripažinta pačia geriausia.

Visa Australija nustebė, kai Leonui Ūrbonui buvo pripažinta pirmoji premija. Geras piešiniais buvo pripažinta dar 10 darbų, bet nepažįstamas ir visai negirdėtas lietuvis buvo pirmoje vietoje. Verta šia proga pastebėti, kad gerų darbų tarpe buvo dar dvejų lietuvių ir vienos lietuvaiteis varda.

Kodėl pasirinkote Melitus vardą? — Jūsų reporteris užklausė dailininką.

Todėl, kad savo laikų mane buvo sužavėjusi tokį vardą turėjusi moteris...

Kuo ji buvo žavi? — Kiekvieną rytą naujai tekančia saule ji vis naujai atgimdavo.

Bet kiekvieną dieną teka ne nauja, bet ta pati saulė.

Taip tik atrodo, bet taip nėra. Kiekvieną dieną teka kitokia saulė, o gera akis pastebi, kad ir kiekvieną valandą saulė keičiasi.

(Baus daugiau)

PARODA - 1941 METŲ BIRŽELIO MĖNESIO SUKILIMUI PAMINĖTI

VIKTORAS LESNIAUSKAS

"Baisų birželį" ir tuos nežmoniškus mūsų tautiečių ištrekimus mes minime kasmet, ir teisingai darome, nes reikia laisvojo pasaulio sąžinę nuolat judinti, kad ji neužmigtu komunistų "taikaus gyvyvimo" idėjomis lūžiuojama.

Tačiau ne mažesnės svarbos yra ir sekančių metų birželio, kada visa Lietuva gaivalingai sukilo prieš žiaurią rusiškąją tironiją. Lietuva aiškiai parodė pasauliui, kad Maskvos teigimai, jog Lietuva, o taip pat Latvija ir Estija savo noru išjungusios "laimingų" sovietinių tautų šeimą, yra klastingas melas.

Čikagos Lietuvių Filatelistų Draugija Lietuva, minėdama savo įsisteigimo 20-ties metų sukaktį, pasiryžo šią beveik neminimą 25 metų sukilimo sukaktį išgarsinti ir atitinkamai paminėti.

Dvidešimties metų veiklos laikotarpyje ši draugija suradė dvylika pašto ženklų parodų, kuriose kiekviena buvo skirta kokiam istoriniam Lietuvos įvykiui paminėti. Tos parodos būdavo garsinamos ne tik lietuvių, bet ir kitataučių spaudoje, o ypač didelį tirąžą turinčiuose amerikiečių filateliniuose žurnaluose.

Taip pat kiekvienos parodos progą būdavo išleidiama daugybė istorinių įvykių mininčių vokių, etikečių, ženklų, kuriuos filatelistai, ypač proginių ženklų bei vokių rinkėjai labai vertina ir stengiasi įsigyti. Tokių būdu draugija sugebėjo išgarsinti Lietuvos vardą ir svarbiuosius joss įvykius milijonams pasaulio filatelistų.

Ši dvyliktoji pašto ženklų paroda bus itin svarbi ne vien dėl to, kad ji bus jubiliejinė ir ne dėl to, kad ji bus didžiausia iš visų buvusių parodų savo dalyvių ir eksponatų skaičiumi (dalyvauja 30 asmenų su 272 rėmais). Svarbi ji bus tuo, kad joje tarp kitų pašto ženklų pirmą kartą bus išstatyti 1941 metų birželio mėnesio sukilimo metu išleistių ir dabar labai retų pašto ženklų pilnas rinkinys.

Kaip žinome, sovietinės okupacijos metu pavergtoje Lietuvoje kursavo (ir dabar tebekursuoja) sovietiški pašto ženklai. Sukilimui staigiai prasidėjus ir neturint lietuviškų pašto ženklų, eilė Lietuvos pašto įstaigų perspandino turėjus atsargoje sovietiškus pašto ženklus lietuviškais užrašais ir paleido juos apyvar-ton. Tų ženklų išleista nedaug, jie dabar laikomi retenybe ir labai aukštai vertinami. Tie ženklai yra tikrieji 1941 sukilimo liudininkai, o sovietams juos liudinti draugijos nario A. Beleskos paruoštus vokus, vaizduojančius Lietuvos žemėlapi su miestais, kuriuose buvo išleisti minčtieji sukilimo pašto ženklai.

Šios parodos svarbumą nepaprastai iškelia dnr ir ta aplinkybė, kad, draugijos valdybos pastangomis, Jungtinių Valstybių pašto Departamentas sutiko leisti veiktį parodos patalpose pašto skyriui, kur specialiai šiai parodai skirtu antspaudu bus antspauduojami visi pirmos klasės bei oro pašto laišakai. Tai yra tikrai istorinis įvykis, nes nei viena lietuviška organizacija Amerikoje iki šiol to nebuvo pasiekusi, o ir iš kitataučių organizacijų tik kelios tokia privilegija galėjo pasinaudoti.

Paminėti, kad Lietuvių Kultūros Muziejaus steigėjas bei globėjas p. St. Balzekas ir ne tik įstojo į filatelistų draugiją, bet ir mieliai sutiko be atlyginimo užleisti savo didžiųjų automobilių prekybos salę (greta muziejaus) šios parodos reikalams.

Pasinaudokime šia reta, o gal ir vienintele proga įsigyti 1941 metų sukilimui paminėti išleistų vokių su specialiu pašto antspaudu, siųskime daugybę jų sau ar savo artimiesiems, kad kuo daugiau jų paskleisiumėm ir šį svarbių įvykių išgarsintume. Gaila, negalime jų pasiųsti į Lietuvą kur lietuviai filatelistai tikriausiai norėtų juos įsigyti.

Paroda atidaroma š. m. spalio mėnesio 28 dieną 6 val. vakare ir bus atidaryta 29 ir 30 dienomis nuo pat ryto. Įėjimas nemokamas. Parodos metu įvyks ir viešos varžytynės, kuriose bus proga įsigyti retų ir vertingų lietuviškų pašto ženklų.

Jauskime pareigą šią įdomią ir svarbią parodą aplankyti, o ypač paraginkime savo jaunimą, kad jis ją pamatytų ir lietuviškais pašto ženklais susidomėtų. Juk: Juose atspindinti svarbiausi Lietuvos istorijos įvykiai, juose atvaizduoti žymiausi mūsų tautos vyrai ir moterys, kurie savo darbais pelnė mūsų tėvynei Didvyrių žemės vardą.

Branginkime lietuviškus pašto ženklus, nes jie yra mums tartum *Laisvos Lietuvos Retikvijos*.

Prezidento kelionė į rytus

Vakar prezidentas Johnsonas išskrido į Honolulu, pradėdamas savo 25,000 mylių kelionę į tolimus Rytus. Trumpai staptelėjęs Amerikos bazėje Pago Pago, Samoa saloje, prezidentas skris į Naująją Zelandiją ir po to aplankys bent penkias šalis: Australiją, Filipinus, Tailandą, Malaiziją ir Pietų Korėją.

Tai bus didelė kelionė, kurioje prezidentas užtruks 17 dienų ir sugrįš į Washingtoną už keturių ar penkių dienų prieš lapkričio 8 d. rinkimus. Nuo to laiko, kai Johnsonas perėmė prezidento pareigas, jisai pirmą kartą išvažiuoja iš JAV teritorijos ribų. Ir yra pirmas atsitikimas, kad asmuo savo prezidentinės tarnybos metu aplanko tokius tolimus kraštus, kaip Australija ir Naujoji Zelandija.

Daug reikšmės prez. Johnsono žygiui priduos jo dalyvavimas septynių tautų atstovų konferencijoje, kuri įvyks Filipinų sostinėje Maniloje spalio 24-25 dienomis. Į ją yra pakviestos šešios tautos, kovojančios Vietname drauge su JAV-ėmis.

Konferencijos vyriausias uždavinys bus susitarti dėl Vietnamo karo tęsimo ir dėl tinkamiausio kelio bei priemonių taikai pasiekti. Kiekvienoje šalyje, kurią prez. Johnsonas aplankys, jisai pakartos savo nusistatymą galimai greičiau baigti karą Vietname, bet garbingu ir pasaulio tautų laisvei naudingu būdu. Kiekvienoje savo kalboje Azijoje ir Pacifike prezidentas pabrėš, kad komunistiniai agresoriai, kurie yra užsimoję užkariauti Pietų Vietnamą, nelaimės ir negali laimėti pergalę.

Tačiau yra ir kitas, gal nemažiau svarbus reikalas, kurį prez. Johnsonas pateiks Manilos konferencijai apsvarstyti — tai klausimas, kas daryti, pasibaigus karui ir įsteigus teiką Vietnamą? Kaip tą karo nuteriotą kraštą atstatyti ekonomiškai, kad būtų pakeltas jo žmonių gyvenimo būdas?

Prez. Johnsonas nori, kad planą to krašto atstatymui svarstyti visos tautos, kurios dalyvauja jo laisvėginime. Jos juk turės padėti iVietnamui atsistoti ant kojų ir susitvarkyti.

JAV jau dabar ragina Pietų Vietnamo valdžią vykdyti ekonomines bei socialines reformas tose srityse, kuriose komunistai netrukdo žmonėms ramiai gyventi ir dirbti. Laukti, iki karas pasibaigs, o žmonės tenai vargs ir kentės, neturėdami vilties geresnės ateities, būtų neįsitinga ir nepraktiška. Bet čia ir vėl bus pasiektas geresnių rezultatų, jeigu kalbės ne vien tik amerikiečiai.

Dr. K. Sidlauskas APIE ČIKAGOS LIETUVIUS IR DEMOKRATŲ PARTIJĄ

(John P. White, Lithuanians and the Democratic Party, Thesis, University of Chicago, 1953)

10

Šitoks kandidatų pristatymo būdas negali būti efektyvus, nes partijos vadams žinoma, jog toks kelių kandidatų pristatymas yra tik gilaus susiskaldymo produktas ir kad vieno kandidato pasirinkimas anaipol nepatenkins rivalizuojančios grupės. Be to, jie žino, kad susiskaldžiusios organizacijos prašymų galima lengvai nepaisyti. Pagaliau, partijos lyderiai nemėgsta patekti į tokia padėtį, kurioj jiems prireiktų būti arbitrais tarp atskirų frakcijų ir jiems nusibosta bei jįrsta priminėti delegaciją po delegacijų, kurių kiekviena aiškina, kad ji "kontroliuojanti" vienos ir tos pačios grupės piliečių balsus. Šitokiais atvejais esama tendencijos nepriimti nei vieno kandidato, kaip ir buvo atsitikę su Savicko ir Wells kandidatūromis. Originaliniam į miesto teisėjus kandidatų sarasė nebuvo nei Wells nei Savicko pavardės, bet centro komitetui galutinai atsiskaičius išstatyti lietuvių kandidatą į Sanitarinį Distriktą arba į Aukštesniojo Teismo sekretoriaus vietą, buvo jaučiamas reikalas padaryti koki

taikingą gestą ir todėl paskutinį momentą priėmė Wells kandidatūrą.

Antras požūris, pristatant partijai kandidatą, yra jo priimtinumas. Šitas požūris kartais pakeičia frakcijų pasirinkimus, bet kitais atvejais tas frakcionalizmas yra toks stiprus, kad nepaisoma kandidato priimtinumo sąlygos. Norint, kad numatomas kandidatas būtų partijos lyderiams priimtinas, jis ne tik turi būti tai vietai gana gerai kvalifikuotas ir pajėgus balsams gauti, bet jis negali būti pasidaręs nepakenčiamas svarbiems partijos hierarchijos šulams.

Pasėkoj savo įvairių sukilimų prieš reguliarių partijos organizacijų vadovybes, Al Kumskis buvo kurį laiką pasidaręs visai nepriimtinas kelių wardų pirmininkams. Vėliau, atrodo, Kumskis su jais vėl susitaikė, bet buvęs eilės metų laikotarpis, kai centro komitetas dėl jo priešų opozicijos negalėjo jo aprobuoti jokiai vietai. Nežiūrint to, nors šis faktas buvo Lietuvių Demokratų Lygai gerai žinomas, Kumskis vistiek buvo gavęs visą eilę Lygos indorsavimų įvairioms vietoms, kurios, autoriaus nuomone, galėjo tekti lietuviams, jei būtų buvęs kiekvieną kartą pristatytas priimtinas kandidatas.

Kai Jack Jatis pasitraukė Kumskio naudai iš varžybų dėl Aukštesniojo Teismo sekretoriaus vietos, tai vieną iš sąlygų jis buvo pastatęs, kad centro komitetui radus Kumskį nepriimtina, jis turės savo kandidatūrą užleisti kitam lietuviui. Vienok centro komitetas vėl nepanoro įsivelti į grupės ginčus

ir, atmetęs Kumskį, į jo vietą nepaprašė pasiūlyti kito lietuvių kandidato.

Trečias požūris, parenkant kandidatą, yra klausimas, kuriam iš jų "atėjusi eilė". Šia prasme, svarbus faktorius yra kandidato suteikta partijai parama ir kiek buvo atsižvelgta į jo kandidatūrą, darant ankstybesnius indorsavimus.

Padarius sprendimą dėl kandidato, tautinė grupė turi gauti jam paramos iš kitų už tos grupės politinės organizacijos ribų esančių šaltinių, kad parodytų partijai, jog grupės pasiūlytas kandidatas bus geras balsų gavėjas ir kad jo kandidatūrą remia visa tautinės grupės bendruomenė, kuri gali kartais jaustis užgauta, jei pasiūlytas kandidatas nebus išstatytas.

Kandidato pravedimui partijos centro komitete labiausiai pageidautina jam gauti kiek galima didesnio skalčiaus vardo pirmininkų paramą. Beveik absoliutus reikalavimas, kad paties kandidato gyvenvietės vardo p-kas pritartų jo kandidatūrai, bet jei toks "pritartimas" bus maždaug lygus tik nesipriešimui, tai jis bus menkos vertės. Tautinė grupė visuomet stengiasi pasiekti, kad kandidato gyvenamosios vietos vardo p-kas vestų aktyvią kovą už kandidato nominaciją.

Tautinė grupė panaudoja savo plačiai po įvairius vardus pasiskaldžiusią rinkikų masę, išgavimui paramos iš kitų wardų pirmininkų. Kiekvienas vardas arba priemiesi-tis, turįs tos tautinės grupės didesnį balsuotojų skaičių, bus skatinamas paremti kandidatą. Vienok, palankių wardų p-ku skai-

čius ne tiek svarbus, kiek svarbus kandidatui teikiamos paramos laipsnis iš kai kurių pagrindinių partijos vadų.

Salia wardų pirmininkų, svarbu kandidatui taip pat gauti paramą ir iš tautinės grupės nepolitinių organizacijų. Šioj proceso stadijoj užtenka tik gauti kandidatui bendrą tų organizacijų vadovų pritarimą ir, gal būt, sutikimą dalyvauti į centro komitetą siunčiamoj delegacijoj, kai tik atsiras reikalas.

Kaip žinoma, JAV lietuviai turi didelę daugybę įvairių nepolitinių organizacijų. Politinės propagandos reikalui, gul būt, reikšmingiausios iš jų, autoriaus nuomone, Lietuvių Prekybos Rūmai, Amerikos Legiono postai ir lietuvių spauda, ypač abu dienraščiai: "Draugas" ir "Naujienos".

Numatytas į rinkiminę vietą kandidatas Cook apskrityje beveik visuomet turi sutelkti savo politinės ateities užtikrinimui žymią pinigų sumą. Pas ab politikines partijas yra nusistovėjęs įprotis apdėti centro komiteto priimtą kandidatą nustatyta mokesčio suma. Ši suma įvairuoja pagal rinkiminę vietą ir pagal tai, kiek partijos lyderiai mano galėsių išspausti. Į svarbesnes rinkimines vietas minimumą sudaro bent keletas tūkstančių dolerių. Šalia šios sumos, kuri įmokama į partijos lėdą ir naudojama partijos reikalams, kandidatas privalo turėti papildomų lėšų savo paties asmeniškai rinkimų propagandai vesti. Šitas ypač liečia tautinės grupės kandidatą, kuris turi vesti atskirą rinkiminę propagandą savo tautinėj

grupėj ir bendrą propagandą visoj savo rinkikų masėj.

Tokioms aplinkybėms esant, reikalingos pinigų sumos buvimas gali nulemti visą kandidatą laimę. Atrodo, kad viena iš svarbiausių mažų, kaip lietuviai, tautinių grupių problemų esanti surasti tarp jų politinių vadų tokius kandidatus, kurie turėtų užtenkamai pinigų svarbioms valdžios vietoms pasiekti. Kaip buv. Cook apskrities išdinininkas John B. Brenza yra pareiškęs knygos autoriui, profesionalas politikierius, turįs politinę tarnybą, iš kurios jis pragyvenęs, retai gali turėti sutaupęs didesnę sumą pinigų. Pats Brenza savo laiku būtų galėjęs gauti Čikagos miesto išdininiko vietą tautinių grupių kandidatui. Jis sakė, kad pirmiausia jis tą vietą pasiūlęs lietuviams, o paskui lenkams. Iš abiejų grupių, sako jis, būtų galėjęs gauti kandidatą, bet jam pačiam būtų reikėję apmokėti partijos už tą vietą paskirtą mokesį, nes nei vienos, nei kitos grupės kandidatas neturėjęs pinigų, o pats Brenza, žinoma, nenorėjęs už juos mokėti.

Velionis Brenza buvo respublikonas, bet jo pastabos, sako autorius, tinkančios ir demokratų partijai, kurioj esanti panaši padėtis.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį "Naujienas"

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PProspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 8-5076
Valandos: kasdien nuo 10 ligi 12 val. iš ryto ir nuo 7 ligi 9 val. vak. Trečiadienį. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepią, skambinti HU 8-3222

Telefonai: PProspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiadienį ir sekmadienį ofisai uždaryti.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: RRepublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, ketvirtadienį nuo 1-4 ir 7-9, antradienį, penktadienį nuo 1-5, trečiadienį ir sekmadienį tiktai susitarus.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6867

DR. BR. GAIZIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų, kasdien. Seštadieniais 1-4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val. Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GArden 3-7278

GRovehill 6-1595

DR. ALDONA A. JUŠKA

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE IR PRITAIKO AKINIUS
PERSIKELĖ Į
8058 So. WESTERN AVENUE
Valandos tiktai pagal susitarimą.

DR. A. KAVALIUNAS

VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
5540 So. PULASKI RD.
Ofisai: 585-2525
Rezid.: TRiangle 3-0281
Priėmimo valandos: Pirmadienį, Antradienį, Ketvirtadienį ir Penktadienį 2-4 val. p. p. ir 6-9 val. vak. Kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmadienį, ketvirtadienį 5-8 val. vak., antradienį, penktadienį 1-4 popiet.
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Seštadienį, nuo 9:00-2:00 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. JULIA MONSTAVIČIUS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
VIDAUS LIGOS
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Tel. ofiso: PULLman 5-6766
Namų: BEVerly 8-3946
Priėmimo val.: Kasdien 6-8 p. p. Seštadienį 1-3 p. p. Trečiadienį uždaryta.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradienį, nuo 2-5 po pietų, ketvirtadienį, nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rez. telefonai: PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Marquette Parko ofisas 2750 W. 71 St.
Tel. 925-8296
Val.: 10-12 val. r. ir 7-8 val. vak. Seštadienį, 10-12 val. ryto. Kitas ofisas 4644 So. Ashland Ave. Tel. CL 4-2896
Valandos: 2-5 val. p. kasdien. Sekmadieniais ir trečiadieniais abu ofisai uždaryti.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmadienį, antradienį, trečiadienį, penktadienį ir sekmadienį 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Del valandos skambinti telefonu HE 4-2123. Jei neatsiliepią, tai telef. GI 8-6195

CHICAGO SAVINGS PRIJUNGĖ WORKMEN SAVINGS

John Pakel, statydamas dabartinius Chicago Savings and Loan Association namus, esančius 6245 South Western Avenue, tarytum nujausdamas, pastatė juos žymiai didesnius, negu bendrovei buvo reikalingi. Namai buvo pastatyti loki, kad tilptų visi bendrovės skyriai ir dar liktų vietos sandėliams ir archyvams.

Šiais metais, kai prie Chicago Savings buvo prijungta kita bendrovė ir jos turtas padidėjo keliais milijonais, reikėjo daugiau vietos tarnautojams ir mašinoms, tai Chicago Savings bendrovei tos vietos buvo pakankamai. Jūsų reporteris, norėdamas informuoti skaitytojus apie įvykius, paprašė p. Pakelį, Chicago Savings bendrovės prezidentą, papasakoti, kodėl ir kaip kita taupymo bendrovė buvo prijungta prie Chicago Savings.

— Daugumas taupymo bendrovių yra pavyzdinai tvarkingos, daro gerą biznį ir taupytojams moka didelius dividendus, — pradėjo pasakoti p. Pakel, — bet pasitaiko viena kita, kurios vadovybė nėra pakankamai apdairi ir nesugeba ar nenori tvarkingai vesti šios biznio šakos. Jau praėjusiais metais ir šių metų pradžioje čikagiečiams buvo žinoma, kad Workmen Savings and Loan Association, turėjusi savo įstaigą 2724 West 47th

Tel. Ofiso: 847-5800; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampus Halsted ir 35-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p. Trečiadienį ir sekmadieniais uždaryta.

DR. PETRAS ZLIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. PULASKI ROAD
Val.: pirmadienį, antradienį, penktadienį 1-4 ir 6-8 v. v.; ketvirtadienį 5-8 v. v.; seštadienį 10-2 val.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Baudai. Speciali pagalba kojomis (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1. ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PProspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.

4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 1 v. p. iki 8 val. (trečiadienį uždaryta), seštadienį 10 ryto iki 1 p. p.

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumu.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. LITuanica Avenue
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS

RATYS NAUJIEJI
TELEFUNKEN.
GRUNDIG, BLAUPUNKT
HI-FI STEREO APARATAI
2512 W. 47 ST. • FR 6-1998
RADIJO • SPALVOTA TV.

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos šiuo WOPA, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Seštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakarūškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEMlock 4-2433
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

ROCKFORD, Ill.

Balfo 85 skyriaus parengimas

Visuomeniniams ir organizacijoms darbuams atlikti reikalingas pasiruošimas, planavimas. Tik būdu veikiant galima tikėtis gerų rezultatų.

Mūsų Balfo skyriui jau dešimt metų vadovauja Augustas Pocius. Užsukau pas jį pasikalbėti apie spalio 23 d. rengiamą koncertą. Jis paaiškino man, kad iš Čikagos yra pakviesti dainininkai ir šokėjai, kurie, esą, su atsidėjimu repetuoja. Jie tikrai atvyksį paskirtu laiku.

John Pakel, prezidentas

Street, turėjo bėdos. Mes žinojome, kad vadovybė buvo labai susirūpinusi, kai atėjo laikas mokėti dividendus. Jie aiškiai matė, kad negalės dividendų mokėti. Tada ji šį biznį buvo ištraukta Chicago Savings.

— Jūs norite žinoti, kodėl mes perėmėme Workmen Savings bendrovę? — Labai paprastas dalykas. I mus kreipėsi valstybės įstaigos, prašydamos, kad perimtume blogą finansinį padėtinį patekusių laupymo bendrovę. Mes netikrinome ir nežinojome, kaip ten buvo vedamas biznis, bet atsakomingi valstybės pareigūnai, tikrinę Workmen Savings, rado joje 131,000.00 dolerių trūkumą. Kur ir kaip tas trūkumas atsirado, tėsprendžia teismas, aš nenoriu nieko tuo reikalu sakyti. Kai mums buvo padarytas pasiūlymas, tai nutarėm iširti reikalą. Mūsų pareigūnai pastebėjo netvarką. Keli morgiciniai buvo netvarkoje ir bendrovės namas buvo pervertintas. Aš buvau kontraktorius ir žinau, kiek namo pastatymas gali kainuoti. Taupymo bendrovė perėmė, bet namo perimti negalėjome, nes jo vertė buvo puslajta labai aukšta. Niekas tokios sumos už jį negalėjo mokėti.

— Kaip pasibaigė visas perėmimo procesas — paklausėme.

— Procesas pasibaigė visų naudai. — aiškina toliau p. Pakel. — Mūsų bendrovė padidėjo keliais milijonais dolerių. Mes perėmėme visus geresnius morgicinius. Kur buvo padarytos klaidos, tai jų neėmėm. Pas mus perėjo dirbti keli tos bendrovės geri tarnautojai, ir pas mus pasiliko beveik visi taupytojai.

— Ar sunkus buvo pervedimo darbas?

— Kai iš anksto gerai pasiruoši, tai perėmimo darbas ne toks sunkus. — aiškina p. Pakel. — Kiekvieną bylą reikia skyrium išstudijuoti, su kiekvienu reikia iš naujo susitari, paruošti dokumentus ir viską pertvarkyti. Aiškus dalykas, kad buvo daugiau darbo, bet mes jį jau atlikome ir esame patenkinti. Pas mus tuo metu buvo pakankamai pinigų. Kas norėjo, galėjo atsitiinti savo santaupas. Bet daugumas, pamatę, kad mes mokame didelius dividendus, pasiliko pas mus. Jie ne tik laiko senas santaupas pas mus, bet ir naujų padeda. Kas nenori pas mus važiuoti, tai santaupas atsiunčia paštu.

— Patenkinti taupytojai, patenkinti ir valstybės pareigūnai, Federalinės valdžios atstovai pamatę, kaip mes tvarkingai ir gerai sutvarkėme visas sąskaitas, mums dėkojo ir net pagyrė. Patenkinti ir Ili-nois valstybės pareigūnai. Noriu pabrėžti, kad ir Federalinė Valstybės Apdraudos Įstaiga patenkinta. Mums perėmė Workmen Savings, valstybinę apdraudą bendrovei padarė žymiai mažiau nuostolius.

— Kaip dabar eina bendrovės biznis? — dar paklausėme.

— Viskas eina gerai. Nuo

Jis būdavo kviečiamas agitacines kalbas sakyti. Vėliau, kai susiorganizavo Kultūros draugijos skyrius (Čikagos Lietuvių Draugijos padalinys), tai velionis, kuris ėjo kultūros reikalų vedėjo pareigas, irgi dažnai užsukdavo pas mus. Ir užsukdavo ne vienas, bet atsiveždavo dainininkų ir šokėjų.

Velionio asmenyje mes netekome plataus masto veikėjo ir kultūrininko.

Koks sutapimas! Viena ir tą pačią dieną mirė du žymūs čikagiečiai: mirėtas dr. Antanas Montvidas ir Povilas Mileris.

Povilas Mileris rockfordiečiams ilgai buvo gerai pažįstamas. Per ilgą metų jis buvo Čikagos Lietuvių Draugijos sekretorius ir tvarkė tos draugijos padalinį (Kultūros draugijų) reikalus. Jis dainą prisidėjo prie Rockfordo lietuvių kultūros draugijos sustiprinimo. Jo ir kitų Čikagos Lietuvių Draugijos valdybos narių dėka Rockfordo kultūros draugija gavo reikalingą paramą, o jos dėka ji vėliau pajėgė įsteigti Lietuvių klubą, kuris yra rockfordiečių pasididžiavimas.

Povilo Milerio mirtis yra didelis smūgis taip pat ir mums rockfordiečiams, kurie jį pažinome.

Chicago atsiliepė Bostone

Edward Brooke yra Massachusetts general. prokuroras, negras. Jis tiek yra žmonijai mėgiamas, kad 1964 metais buvo išrinktas 800,000 balsų dauguma. Šiemet jis kandidatoja į JAV senatorius, bet pradeda prisibijoti, kad riaušės Chicagoje, Baltimorėje, Philadelphijoje ir juodžii "juodosios jėgos" sukavimai gali jam pakentti. "Balsavimas prieš mane būtų balsavime už Carmichael", jis sako (Stokeley Carmichael yra "karingas" jaunas negras, įnešęs saviškių larpas nesantlaiką ir abjadės didele dalį baltųjų nuo negru civilinių teisių remimo).

Nepaisant to, Brooke populiarumas yra toks didelis, kad praxestu privačiu atsiklausimu vis dar 50 nuosimėčių balsuotojų tehesilaiko už jį ir tik 37 auoš. už jo oponentą buvusį Massachusetts gubernatorių Eadicoit Peabody.

• Geriausias laikas spręsti mažas problemas yra, kol jos dar neužaugo didelės.

Reporteriai

A. A.

BARBORAI RADVILAVIČIENEI
mirus, sūnui Leonui Radvilai ir visiems jo šeimos nariams gilią užuojautą reiškia

"Venta" Engineering Co.
bendradarbiai

PADEKA

1966 m. rugsėjo 12 d. staiga tragiškai mirus mano vyrui
A. + A.
BRONIŲ BUDGINUI

šios skaudios nelaimės pirmomis dienomis ir vėliau patyriau daug nuosirdios užuojautos ir moralinės paramos iš mūsų šeimos draugų ir pažįstamų, o taip pat ne tik iš Los Angeles ir Santa Monikos lietuvių bendruomenių, bet ir iš visos Amerikos, kur velionis a. a. Bronius turėjo daug gerų bičiulių iš savo ligametės lietuviškos veiklos ir eilę dar gyvų ištikimų draugų iš anūcinės rezistencijos laikotarpio.

Nepajėgdama išreikšti savo nuosirdžiausią padėką atskirai ir asmeniškai visiems, kurie užuojautos jausmais mane guodė ir stiprino gyvu žodžiu, laiškais, telegramomis ir ypaci gausiai per lietuviškos spaudos puslapius, naudojosi proga čia pareikšti savo specialią padėką tiems, kurie man ypaci daug padėjo nepalūžti nuo šio skaudaus smūgio arba gražiai talkininkavo velionio a. a. Broniaus palaikyti laidotuvių.

Dr. G. J. Hummer, teikusiam man visokeriopą globą; laidotuvių apeigas atlikusiems lietuvių kunigams P. Celičiumi ir Vališkai ir vargonininkui muzikui B. Budriūnui; koplyčioje pasakiusiems atsišveikinimo kalbas lietuvių visuomenės ir organizacijų vardu, kuriose a. a. Bronius daugiausia reikišė: Dr. K. Alminui, architektui E. Arbuli, A. Deventneri (be to, davusiai tautinę vėliavą velionio karstui apdengti), F. Masaičiui ir B. Ballai; taip pat velionio artimesiems draugams karšio nesejams Dr. V. Grakanskui, B. Rallai ir K. Vešiotai.

Nuosirdžiausiai dėkoju Los Angeles, Santa Monikos ir kitų vietovių lietuvių visuomenėi, nesiskaldomoms draugams ir pažįstamiems, atsiuntusiems vainikų ir gėlių ar išsiųsusiems aukas lietuviškiems reikalams velionio prisiminimui, taip gausiai dalyvavusiems koplyčioje, pamaldose ir palydėjusiems lauzino poilsio vieta Holy Cross kapinėse. Visa tai man leido dar kartą prisijuti a. a. Broniaus turėta vieta lietuviškoje visuomenėje, padėjo lengviau pergyventi jo netekimo smūgio skaudumą ir dar daugiau įtvirtino mūsų per anksti nutrikusio, bet tokio laimingo bendro gyvenimo atsiminimą.
Santa Monica, Calif.
ANTANINA BUDGINIENE

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— Žemaičių Kultūros Klubo mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, spalio 19 dieną, 7:30 val. vak., Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd Street. Nariai kviečiami dalyvauti ir aptarti begalčius klubo reikalus, kurių yra daug.
Roze Didžiulviene

— Lietuvių Amerikiečių Demokratinio Lygos sekretorius reguliarius susirinkimus įvyks ketvirtadienį, spalio mėn. 20 d. 7:30 val. vak. Don Varnas Post salėje, 6816 So. Western Avenue. Programa: priešrinkiminio mitingo pravedimas. Turime galvoj lietuvių pasyvumą, bijome, kad maži žmonių gali dalyvauti mitingu, todėl visi nariai prasomi patys dalyvauti ir atsi-vesti bent vieną ar du asmenis. Jei Jus patikejote mums vadovavimą, nepalikit mus vienu šiame oplane klausime.
P. Jokubka, pirmin.

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausio gėles ir vainikų, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėles.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ

BEVERLY H'LLS GELINYČIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LOVEIKIS

Telegrama / Visa Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvoms, Bankietams ir Pagrabams
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMAS VIETA
RRepublic 7-5600 RRepublic 7-5601

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st STREET
Tel.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th AVE., CICERO
Tel.: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonai: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228

BUTKUS - VASAITIS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone, OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET RRepublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

PETRAS BIELIUNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

